Ч. 91. | Чернівції, пятниця дня 26. квітня (8. мая) 1896. | Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграниці 20 рублів або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня кромі неділь і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Перемиска епархія руска.

(Допись з Перемишля).

Перемиска епархія руска, котрої престіл епископский тепер опорожнений, числить після шематизму з року 1896 більше як один міліон вірних, отже єсть найбільшою зі всіх трьох галицких епархій. Самих деканатів має трийцять девять; а се вже дає поняте, кілько роботи має або може мати кождий перемиский епископ із звиджуванем такої великої епархії.

Записки що-до канонічних візитаций, які находять ся в кождій парохії, сьвідчать, як дуже рідко і давно вже відбували ся візитациї в нашій епархії. Від смерти епископа Снїгурского (року 1847) відбули ся канонічні візитациї лише в 12 деканатах, і то епископ Яхимович візитував два деканати в рр. 1852 і 1858; епископ Поляньский — один деканат р. 1864; адміністратор апостольский і митрополит Йосиф Сембратович звидів чотири деканати в рр. 1869, 1870 і 1872; епископ Ступницкий — два деканати в р. 1876, а епископ Юліян Пелеш три деканати в роцї 1894 (тай то не всї парохії).

Так було від часів еп. Снїгурского. Сам же Снїгурский, котрий був епископом від 1818 до 1847 р., візитував 23 деканати від 1821 до 1845 року і довершив то в 14 роках, бо не кождого року виїздив. Епископ Михаіл Левіцкий в роках 1814—1816 звидів пять деканатів; в двох деканатах нема й слїду, коли їх котрий епископ візитував, так само і в деяких парохіях в двох иньших деканатах.

Ті дати доказують, що в порівнаню з епархіями львівскою і станїславівскою, де митрополити Йосиф і Сильвестер Сембратовичі і епископ Пелеш в послїднім 25-літю звидїли більше, як дві третини деканатів, перемиска епархія остає ся в тім зглядї далеко по задї. Отсему то фактови приписує дехто не без слушности такі прояви, як знана історія з Тучапами. Не було в нас епископа, що знав би докладно всю епархію і відповідно до того нею управляв. А заява лат. епископа з Перемишля, Солецкого, в часї представленя єго цїсареви в Ярославі, що він уже звізитував всю свою дицесию (о тім писали в свій час дневники), сьвідчить добре о тім, яку вагу кладуть латиньскі епископи на такі пастирскі візити в своїх епархіях.

Так то і наша епархія потребує епископа в силї віку, щоби міг довгі лїта систематично трудити ся в занедбаній здавна епархії.

Також потрібно, щоби і наша перемиска капітула мала свого „предстоятеля“ з правом ношеня мітри, як се єсть у Львові і в Станїславові, де при капітулї єсть двох мітратів, — а то тим більше, що в Перемишли є два латиньскі епископи, а один латиньский капітулярний має право носити мітру. Капітула найстаршої, бо сїм столїть уже істнуючої перемискої епархії, не повинна бути позбавлена тої відзнаки, котрої недостачу так було видко на похоронї пок. епископа Пелеша. А у нас же, Перемишляків, єсть своя **заслужена** епархіяльна гординя, котра каже нам щонайменче домагати ся того, що вже иньші епархії мають.

Вповнї годимо ся з гадкою, піднесеною в *Буковинї*, щоби наслїдник пок. епископа Пелеша мав виразні і рішучі пересьвідченя руско-народні; але щоби Русини могли такого епископа в Перемишли отримати, треба вперед руско-народного кандидата представити в міродатних кругах яко такого, що має всї вимоги, ставлені правом церковним до него. Коли познаньскі Поляки — на нашу думку: справедливо — жалували ся свого часу, що настановлено Нїмця Діндера на епископа в Познани, — відповіли їм Нїмці, так як то їм було вигідно, — що сьв. апостол Павло не пише, аби епископом для Поляків мав бути доконче Поляк, лише: „подобаєт убо епископу бути непорочну, цїломудру, страннолюбну учителю“ і прч. Так готові і нам сказати, що наслїдник еп. Пелеша не потребує бути Русином, та ще з рішучими

БРУС.

(З житя сїльского учителя).

Написав

Мирон Кордуба.

(Конець).

Кождий, що провів на шкільній лаві кілька лїт житя, все ту хвилю мило згадує. Кілько то мрій, кілько споминів звязаних з тою душною комнатою, запханою молодими учениками аж по береги. Кажуть, що сердечність, яка ту панує, житє товариске, овіяне якимось теплом родинного чутя, не повторює ся вже нїколи у тій формі в житю.

Кажуть... Може бути, що оно так і є...

Як то „може бути..“? Та-ж і я був в школах, просидів на лавцї довгих чотири роки, обертав ся серед школярского житя!...

Житє товариске!... Тепло родинне!... о, як гірко звучать в моїх ухах сї слова! Се банальні фрази! Се глум!

Так! се глум! Нехай менї закинуть, що я песиміст, мізантроп, Бог зна що. Може бути, що я такий, але таким мене люди зробили, а в першій мірі мої шкільні товариші.

Чи-ж се моя вина, що природа поскупила менї фізичних дарів, що я з лиця був собі поганенький, навіть дуже поганенький? Чи-ж се моя вина, що судьба надїлила мене чудовищним іменем: Теопемпт Козел? Чи-ж се сором для мене, що я узрів сьвіт в убогій курній хатинї, під соломяною стріхою?

А прецї все те служило моїм товаришам за вдячну тему до дотинків і дотепів. О! сї дотепи були більш болючі, чим штовханцї дітвори на селї! Они ранили душу...

Через цїлий час школярства не почув я нї одного привітного слівця, не узрів нї одного приязного погляду очий... скрізь глум тай тілько!

Раз лише мав я **приятеля**, який навчив мене, що приязнь — се пуста назва на означене понятя, яке не істнує. Я полюбив єго за се, що менче чим другі сьміяв ся надї мною. Раз навіть станув в моїй оборонї!

Від сеї хвилї я боготворив єго. Кілько разів заговорив до мене, я цїлу днину не чув себе з радощів. Се було якесь пристрастне привязане, яке може зродити ся лише в того, кого, як мене, всї відопхнули. Менї видалось, що й він чує нахил до мене... Ну, і я поважив ся раз сказати єму, щоб ми стали добрими приятелями, отворив свою зранену душу перед ним. Що-ж, думаєте, відповів на сесе?... Здвигнув плечима і відвернув ся. Опісля ще кепкував собі з моїх „телячих сентиментів“... Менї немов хто в лице вшкварив...

Тепер я зовсїм став бокувати від всїх. Мене прозвали „диким козлом“, „страхополохом“. Горячо дожидав я хвилї, щоб раз вже видістати ся з сего проклятого пекла, зі шкіл.

Так згадую я свої „веселі, щасливі лїта молодости, прожиті на шкільній лаві серед товаришів-другів“...

IV.

Вкінци дали мене на посаду учителя сїльского в село Пустинники. Село манесеньке, сховане між лїсами, навіть церковцї нема. Тут живу справдї немов у якійсь пустинї, сам один, одинїсенький, мов палець.

І добре менї з тим! Чого-ж пхати ся між людий!

Коли я став учителем, положено менї за обовязок представитись старостї. Я три ночи не спав, морочучись, як то явитись перед таким високим урядником і що єму сказати. Ну! але що-ж було робити! Надійшов означений день. Я убрав ся, в що мав найлучше, перехрестив ся тай почимчикував до повітового місточка Камянки.

За дві години ходу добив ся на місце. Хустиною обтер чоботи з болота — се якось по доци було — і допитав ся з бідою до „бецирку“. Вже доходив до дому старости, вже лиш через улицю перейти. А тут лихо наднесло коляску! Як вихор прошуміла по-при мене, обтраскуючи мене болотом від стіп до голови?

Я з люти мало не плакав. Опісля взяла гору рефлексия. Що менї бідному сарацї-небозї діяти? Не вже-ж вертати домів з нічим!

Однак сонце сьвітило ясно і болото скоро пообсихало. Менї удалось єго яко-тако повитирати.

руско-народними пересьвідченями, а чи ми, яко Русини, добре би на тім вийшли, не потрібно казати. Тому дуже богато залежить на тім, які інформациї буде мати правительство про кандидатів на будучого єпископа перемиского.

Епархіянин.

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 7-го мая 1896.

Є. В. цїсар дарував погорільцям громади Карів, равского повіту, з своєї приватної каси запомогу 200 зр.

В память Тараса Шевченка устроює товариство „Бережаньский Боян“ в сали офіцирского касина в Бережанах дня 19-го с. м. вечерок.

„Руска Бесїда“ у Львові буде мати дня 30-го с. м. свої надзвичайні загальні збори.

Поміч для рільництва. Рільнича комісия австрийскої ради державної відбула минувшого тижня в присутности мінїстра ґр. Ледебура кілька засїдань, на котрих обговорювано ріжні справи рільничі. В справі резолюциї пос. Бреннера, аби правительство зарядило сего року рільничу анкету, рішено, щоби правительство скликало письменну, а парлямент устну анкету. Опісля вела ся нарада над внесенем пос. Бреннера, щоби заложити фонд для постійного кредиту на пожички для всїх галузий рільництва. На се внесенє згодив ся і мінїстер, по чім ухвалено таке внесенє: „Взиває ся правительство, аби оно з інвестицийної пожички, яку небавом має ся затягнути, дало мінїстерству рільництва до розпорядимости 10 мілїонів зр., а з тих гроший треба після потреби давати радам краєвої культури, рільничим спілкам і заводовим стоваришеням рільничим в поодиноких краях для осягненя їх цїлий відповідні средства у формі безпроцентових пожичок.“ — Як з того бачимо, бере ся правительство цїлком серіозно до піднесеня рільництва і буде рільничим спілкам та стоваришеням давати безпроцентові пожички, котрі можна буде помалу сплачувати. Що сей крок буде хосенний для рільництва, о сїм нема що сумнїватн ся. Але ми спитаємо тепер: де-ж між Русинами є такі рільничі спілки або стоваришеня? Їх нема у нас зовсїм! Вийде таке, що нїмецкі, чеські і польскі стоваришеня возьмуть гроші для своїх рільників, а Русини і сим разом будуть оглядати дулю. Ми вже минувшого року писали о потребі руских спілок рільничих, але якось загал не дуже похопний був на ту здорову гадку і все остало при старім, значить, при нїчім. Коли-ж тепер Русини бачуть, на що заносить ся, повинні чим скорше орґанїзувати кружки, котрих цїлею було би спомагати господарку, а тодї і они дїстануть безперечно такі запомоги. Нам сего конечно потрібно, отже лишім красні промови на тему високої полїтики, а робім се, що для нашого селянина конче потрібне, аби не вивандровував до Бразилїї!

О наших еміґрантах в Бразилії так пише урядовий дневник бразилїйский: Всїх виселенцїв австрийских висаджують на берег острова, що лежить 50 мінут їзди від головного міста Ріо-Жанейро. На острові так мало води до питя, що треба єї спроваджувати з міста. А довозять єї в човнах. Човен тих нїколи не чистять, а вода стоїть в них нераз по два або й три днї на жарі та ще й мішає ся з морскою водою. Хто йно доси з виселенцїв напив ся тої води, дістав все бігунку. Всї виселенцї перуть своє шмате, одїж і т. д. на березї острова в мори, а від солоної води морскої випране біле, як і тїло остаєсь так само брудне, як і було. Приміщують виселенцїв по тисяч душ з окладом в великих спальнях величезного будинку без вікон. Там тиснуть ся бідаки мов селедцї та покотом спочивають на своїх клунках. Все спить в суміш, молоді і старі, чоловіки і жінки, дївчата й парібки і все серед страшенного бруду і нехарства. В разї пожежи ледви чи утїк би хто з душею. Люди з потребою ходять таки по-за хату; від того скрізь докола бе в ніс, що не видержати. Їсти варить 8 кухарів, а бруд з них аж капає; до великих кітлів кидають все таки немите. В відділї для хорих лежать недужі на нужденних лїжках понакривані лахами. О чистім білю анї говорити. В відділї для недужих дїтий лежить звичайно по двоє і по троє на однім ліжку. Умерлї дїти довго ще лежать поміж живими, бо до їх обслуги нема нїкого, тілько матери самі мусять ходити коло своїх дїтий. А що в шпитали майже всї дїти умирають, то матери таять хоробу своїх дїтий і часто носять їх при груди ще умираючих. Майже що-днини можна по спальнях бачити по четверо і по пятеро умерлих дїтий, позагортаних в лахи; пакують їх разом в старі скринї з бульб та так хоронять. Словом найбільша нужда!

Дивує ся Gazeta Polska, чому підчас приїзду митрополита Чуперковича в Чернівцї не витали єго ту гр. прав. Русини, хоч він, скоро тілько обняв своє достоїньство, так симпатично у всїх публичних промовах виявив свою добру волю для обох народностий диецезиї. Річ в тім, що комітет, котрий устроював привитанє митрополита, після заяви в Buk. Post, зовсїм не бажав собі видїти у себе людий, „котрі або з Галичини прийшли або на Галичину ззирають ся“. Їм Тимїньский приемнїйший і, як видко, користнїйший, бо мовчав, як заклятий. Комітет розпоряджав ся цїлим привитанем, назначував місця і т. п., отже до него треба було Русинам вдавати ся. Але коли голова комітету, Мустаца, позволив у своїм орґанї глумити ся з Русинів, то ми без єго ласки обійшли ся, а на привитанє митрополита ми вже мали і ще найдемо иньший час. Посередництво Мустаци і Тимїньского нам непотрібне.

Нове полїтичне товариство завязало ся в Галичинї під назвою „Равска Руска Рада“. Перші загальні збори сего товариства відбудуть ся дня 26-го с. м. в рускім приходстві в Раві рускій.

Будова зелїзницї Галич-Острів-Тернопіль — як пишуть — веде ся з цїлим поспіхом і енерґією, то-ж можна надїяти ся, що цїлий шлях буде відданий в осени до публичного ужитку. Між стациями Потутори і Підвисоке викінчено доси около 70% робіт земних і будинків, а між стациями Потутори а Козова викінчено три четвертини земних робіт і половину будинків. З важнїйших будов годить ся згадати за міст зелїзний коло Галича на Гнилій Липі о розпятю 30 метрів та три склеплені віядукти поза стацию Потутори і в Острові понад рікою Серет. На стациї в Тернополи, де дворець буде значно розширений, викінчено доси більше як половину земних робіт. Найбільшою будовою на цїлім шляху буде мурований віядукт в Жовнївцї понад Глухою долиною 37 метрів високий і звиж 200 метрів довгий.

Цїкаве. Хто з нас не тямить, як люто відносив ся *Галичанинъ* до князя болгарского Фердинанда, доки той не помирив ся з царем та не взяв єго в куми до сина Бориса? Князь Фердинанд був до того часу у *Галичанина* і сяким і таким, так собі Богу душу винним офіциром, котрого доля припадково посадила на трон. І не щадив москвофільский орґан довгі лїта Фердинандови самих товстих прізвищ, котрі мали на цїли представити єго у Русинів зовсїм несимпатичним чоловіком. Тепер же, відколи Фердинанд взяв в куми царя, *Галичанинъ*, як великий полїтик за гроші, свої давні „пересьвідченя“ про Фердинанда кидає в кут, тїшить ся єго „поправою“ і доказує, що він з роду Славянин. Нехай Фердинанд буде собі й Славянин — нас то обходить мало -- але чому *Галичанинъ* змінив нараз свою думку про него, так як би він взяв в куми п. Маркова, а не царя?... „Га! полїтика!“ — мовляв старий отець декан на соборчику, здвигаючи плечима. І то кацапска полїтика!

Господарскі школи для селяньских дївчат.

У старости стиск — днесь цїла товпа учителїв до него за орудками. Між них і я всунув ся. Сейчас звернули на мене увагу: мужчини смотріли допитливим зором, учительки почали шепотати. Я догадував ся, що про мене.

— Може й їм треба представитись — подумав я. — Але на се бракло менї відваги. — Нехай вже потім!

Чекали ми щось більше пів години. Стало душно в комнатї. Я витягнув хустину і обтер піт з чола.

В ту мить почали чогось всї тручати ся ліктями і вказувати очима на мене. Панночки навіть захохотались... Я почервонїв — не знав, що се має значити. Та на щасте в комнатї було зеркало. Я поглянув машинально в него і остовпів. Цїле чоло і лице мав помаргане болотом. Хусточкою, котрою обтерав чоботи, я стер піт з чола. Ще в пору шатнув ся до кухнї, щоб охаритись. Але ся подїя вже прибила мене.

Вернувши у сьвітлицю, застав вже старосту. Обходив кождого, випитуючись про щось. На кінець підійшов до мене.

„Як ваше імя?“ поспитав.

Менї вдарила кров до голови, язик станув кілком. Ледви вспів щось незрозуміло прошелїти.

— Як? — спитав староста, наставляючи ухо.

— Козел.

— Ага! Пан Козел!

— Пан Козел — потакнув я машинально.

Всї засьміяли ся, а староста собі.

— Давно ви учителем? — питав дальше.

— Дві неділї.

— Ну, то раджу вам, більше обертайтесь між людьми.

За хвилю почали всї розходити ся. Я як непритомний кинув ся й собі до дверий. На нещасте наступив якійсь панночцї на сукню.

— Може би-сьте троха зручнїйше обертали ся! — кликнула до мене з гнївом. А відтак додала до свого товариша у голос: „Се якийсь сїльский брус!“ Але мене сей новий удар не дїткнув. Я вже був оголомшений, прибитий, нечулий на нові побої. Як шалений вибіг за місто і кинув ся під кущем на траву.

Риданнє розсаджувало менї душу. Плач троха мене успокоїв.

V.

І так менї все дальше йде. Виступ у старости здискредитував мене і перед товаришами і перед властями. Учителї вважають мене бовваном і оминають — інспектор обрав мене за цїль переслїдовань. Кілька разів забирав я голос в дискусиї на учительских конференциях, але все мене лиш висьміяли і викпили. Кілька разів просив мене старенький панотець мого родинного села на сьвята до себе. Я пішов радо та став ся знов предметом дотепів і жартів панночок та паничів. Я все чув, що всї бавлять ся моїм коштом, однак мусїв удавати веселого, хоч серце щеміло з болю, я сьміяв ся.

Тепер сиджу в своїх Пустинниках і коротаю вік, борючи ся з громадою, що школу і учителя вважає за якусь кару за гріхи. Недавно питав ся мене інспектор, чи не хочу де перенести ся.

— А на що менї рухати ся, коли менї тут добре! — відказав я.

Справдї! добре! Бо бодай тут я пан, бодай тут нїхто з мене не кпить собі, не шуткує.

Лише часом находить мене погана пора. Чіпає ся нудьга безконечна. Я завдаю собі питанє, чи таке житє варте житя? Чому лиш менї доводить ся бути одиноким, мов та пальма у пустинї... Серце чує якусь безконечну порожнечу, біль давить за горло, а навіть слези підступають.

Що-ж робити! В чоловіцї видко все відзиває ся натура! Чоловік то товариска звірина.

Однак я стараю ся здушувати той голос внутренний. Може надійдуть лучші часи!

Може.... може.... А поки-що треба пхати все вперід тачки житя. Аби лиш близче кінця.

Віденъ 28. квітня 1896.

В Кракові зачала виходити людова ґазетка Nowy Dzwonek. В ній між иньшим читаємо о потребі господарских шкіл для селяньских дівчат. Про все — каже ся там — дбають наші люди, вже маємо політиків і послів зпоміж селян, але доси не зроблено нічого для селяньских дівчат і жінок, котрі ще по давному провадять господарство домашнє і тому то господарство не є таким видатним, яким могло би бути. Треба отже памятати о сільских дівчатах і домагати ся господарских шкіл і для них. Хлопска партия піднесла була раз ту гадку, а опісля за великою політикою забула о ній. В Німеччині істнують вже такі школи, там учать: кухарства, праня біля, порядку в хаті, крою суконь і біля, найпотребнійших робіт ручних, обходження коров, дробу, безрог і т. д. Окрім того вчать ще рахунків і писаня, обовязків господині дому, опіки над дітьми, взагалі всего, що потрібне для порядної господині. Притім мусить ся мати на увазі, що наші селяни не мають відки дорого оплачувати науку, треба би длятого науку уділяти цілком безплатно або за дуже низьку оплату. — Гадка ся здорова і варто би, аби селяньскі посли над нею подумали та заняли ся нею серіозно.

Для шкільної молодіжи. Перемиські Русини заснували тепер у себе товариство ім. св. Кирила, котрого ціль і задача: збирати фонди для підпомаганя бідної, талановитої і справді на опіку заслугуючої молодіжи тамошної рускої ґімназиї. В першім ряді хотіли би призбирати фонди на закупно мундурків для тої частини молодіжи, що в холоді і голоді пре ся до науки та справедливо дожидає підпомоги зі сторони сьвічнійших верств народу. Але їх самих в Перемишли за мало до того. Тож взивають лучити ся з ними до спільного для нас всїх діла і приступати громадно в члени сего запомогового, шкільного товариства. Вкладка членьска, виносяча місячно 20 кр., а річно 2 зр. 40 кр., чей же така мала, що кождий, хоть би як бідний, спромочи ся на ню може.

Сільский цирулик. В Поникві під Бродами арештувала жандармерия і віддала судови сільского „цирулика", котрий довгі літа лічив хорих в околичних селах. А лічив їх дешево і добре. Вирвав чоловікови зуб і скалічив при тім щоку, то пацієнт платив єму лиш за зуб, а скалічене щоки давав цирулик на „причинок" (а наші люди причинки люблять). Один селянин, Карпо Антонишин, зголосив ся до „цирулика", щоби єму пустив кров. Той не лише пустив кров, але в причинку ще й затроїв єї нечистим пущалом і Карпо другого дня помер. Таких грішків має той сільский „цирулик" на совісти й більше, тому мусить тепер перед судом боронити своєї штуки лікарскої.

Господарка ради міскої в Чернівцях. В який спосіб батьки нашого міста полагоджують на своїх довірочних засїданях грошеві справи громади, видко з засїданя, яке відбуло ся 30-го квітня. На нім жалував ся радний Пікер, що аренда акцизи на пиво в сумі 47.000 зр. есть за низька; він сам знає людий, котрі зараз дали би о 10.000 більше. П. Штравхер сказав на се, що одного разу рада міска, бувши в добрім настрою, не розписуючи оферти, з вільної руки винарендувала акцизу — одному з радних. О скілько нам звістно, літ тому кілька заборонила рада міска робити радним інтереси з громадою. В який спосіб радні шанують ту ухвалу, видко із згаданого факту.

Громом побиті. З міста Яшерень на Угорщині доносять: В часї вправ 11-ої компанії другого полку гонведів зірвала ся сильна буря. Почало гриміти і грім ударив в середину між вояків. Наслідки удару були сумні: двох вояків погибло на місци, а кільканайцять потерпіло сильні опареня.

Дощ і дощ! — і тілько всеї „потїхи" з поетичного місяця маю. Як в неділю під вечір заслонило ся, так до нині погоди нема, а нині хвалабо вже четвер. Що гірше, люди не віщують навіть так скоро погоди. Отсї дощі, що такі користні тепер на поля, незвичайно дошкулюють міщухам, особливо в Чернівцях, де чищеним тротоарів ніхто не журить ся. Як хочеш, ходи по болоті, а не хочеш, то сиди дома! Одна відрада в тій біді така, що пороху нема. Се справді щось варте в Чернівцях, де на то завели водопроводи, аби вода плила собі спокійно в рурах під землею, а порох хмарами клубив ся по улицях.

Гірка доля. Дня 2-го с. м. відобрав собі в Сольногороді жите вистрілом з револьверу віденьский архітект Володислав Боґуславский. Він походить з черновецкої родини і доробив ся свого становиска власною працею, почииаючи яко простий робітник мулярский. Та невсипуща праця і нещасливе родинне жите зробили єго нервовим. Минувшого тижня виїхав з Відня і застрілив ся в Сольногороді, бо єму, як написав в листі до родини, жите вже навкучило ся.

Прогулька по Буковині. Черновецка секция загального австрийского товариства туристів „Буковина" устроює в днях 24-го і 25-го с. м. прогульку до Сучави, Сучавиці, Драґомірни, Замка, а евентуально також до Бордужен, першого місточка на румуньскій території. Виїзд з Чернівців наступить в неділю, дня 24-го с. м., о $^1/_4$ 8 год. зраня. Прогулька заповідає ся гарно, бо Сучава з мощами св. Івана Нового, старі монастирі в Сучавиці і Драґомірні, і руїни замка волоских господарів в Замку приманять чей же немал: число охочих до такої прогульки.

Барон Гірш і льотерия. Льотерийні грачі в Будапешті поставили на льотерию по смерти бар. Гірша на різні дати з єго жития ні більше ні меньше лише 600 тисячів зр. Они гадали собі так: бар. Гірш був „чоловік щастя", отже й дати з єго жития мусять бути щасливі. І дійсно щастє послужило — але не грачим, лише правительству, котре в той спосіб заробило по смерти бар. Гірша звиж пів міліона зр.

Спячий факір на виставі в Будапешті. Факірами называють в Індиї людий, що жиють з милостині або перебувають на пустини і постять та задля того уважають ся сьвятими. Они самі называють себе людьми потребуючими ласки божої. Ті факіри уміють показувати таку штуку, що засипляють, стають як би мертві, кажуть закопувати ся в землю, а по тижневи, двох, трох а навіть і по місяци, коли їх відкопати, оживають знову. Такі два факіри поїхали тепер на виставу до Будапешту — один живий, а другого повезли вже ніби неживого в скляній домовині. Оба факіри молоді люди; один з них называє ся Біна Сена Пралап і має 23 літ, а другий Ґопаль Крішна. З ними поїхав якийсь „професор" Фрікер з Льондону. В четвер задержались они були в Прешбурзї, де з Будапешту приїхало було богато лікарів, журналістів та і других гостий. В одним з тамошних готелів відбув ся обід, на котрім були також і оба факіри, убрані в довгі, білі одежі шовкові і підперезані жовтими шовковими поясами. Але они не їли нїчого, лиш пили молоко. По обіді професор Фрікер загіпнотизував факіра Пралапа, але перед тим ще сказав єму то слово, котрим опісля має єго збудити. Факір борзо заснув, як би завмер і єго поклали відтак в скляну домовину і повезли до Будапешту, де за тиждень мають єго збудити. Той сам факір показував вже таку штуку в Льондоні, в присутности 14.000 людий загіпнотизовано єго і він спав так як неживий через 30 днів. Третий їх товариш, котрий був в Льондоні, через пятьдесята дня закопаний в земли. В дорозї до Будапешту занедужав він на пропасницю і лишивши своїх товаришів поїхав наперед. Завмершого факіра привезли вечером до Будапешту і в присутности тисячів народу зложили в скляній домовині на виставі. За 8 днів мають єго збудити. Факірови тому платять за каждий день спаня по 300 зр. Другого факіра закопають в землю, скоро власти на то позволять. Факіри кажуть, що лиш сильна воля дає їм завмирати на довший час, а відтак знову пробудити ся, та що они своєю наукою служать вірі в єдиного Бога.

Розвага у зьвірів. В берлиньскім зоольоґічнім городі спостерегли недавно тому не дуже замітну, але для розваги у зьвірів характеристичну обставину. В тім городі є зьвіря, котре учені люди называють crossarchus fasciatus. Коли єму дали великий волоский горіх, він зпочатку хотів єго роздусити, але оно єму не удало ся. Що-ж оно робить? Ставить ся на задні ноги і кидає горіх передними ногами так довго до стіни, поки шкаралупа горіха не розбила ся. В вітчині того зьвіряти нема горіхів ані подібних до них річий, отже зьвіря не бачивши ніколи горіха, приходить самою розвагою до того, що в шкаралупі мусить бути солодкий овоч. А коли оно не може горіха роздусити зубами, то робить так, як ми се описали, а до того належить вже знову розвага.

Убийник свого сина. Перед судом в Оломуцу скінчила ся сими днями страшна драма. Перед судом ставав Іван Малий з Сеніцу великого, обжалований о убийство власного сина. З кінцем минувшого року померла жінка старого Івана Малого, а він хотів зараз потім одружити ся з 29-літною прачкою Сваціною. Але що батько мешкав у свого сина Франца, а сей не хотів пристати на таке супружество, то приходило часто до сварні. Так було і дня 19-го марта с. р. Батько трутив свого сина в груди, а сей в обороні зловив ковбок, що лежав на подвірю. Старий Малий скочив до кухні, схопив кухонний ніж і поставив ся против сина. Коли син побачив батька уруженого, кинув ковбок на бік, роздер на собі сорочку і сказав: „Ну, тепер коліть ножем!" Батько не надумував ся довго і заколов сина в тій хвили. Перед судом звиняв ся, що все стало ся в злости. Єго засуджено на пять літ тяжкої вязниці.

Двозначна вивіска. В однім з німецких місточок побачили люди одного дня нову вивіску, на котрій стояло: „Тут найдуть люди, що пють богато пива, постійну і попланту роботу". Така заманчива вивіска спонукала якогось дотепного Німця вступити до тої реставрациї і пити що не міра. Реставраторови стало того вже за богато і він зажадав заплати. Але хитрий Німець вказав на вивіску і жадав ще для себе заплати, а згодив ся і на таке, що замісць гроший приме пиво. Реставратор покликав полїцию, але ся випустила піяка, бо він рішучо толкував ся, що зробив се в добрій вірі. Тому мусїв реставратор заскаржити єго до суду цивільного о відшкодоване, але зараз таки здіймив ту двозначну вивіску.

Складки. На Народний Дім: Вас. Орза, надуч. з Лужан, 5 зр., Венд. Микитович, уч. з Сторожинців, 7 зр. 50 кр.—На *бурсу* Народного Дому: проф. др. Волод. Коцовский зі Львова 5 зр., надуч. Т. К. 2 зр. і надуч. Іван Ярошиньский з Брідка 2 зр., — разом **12** зр. На руску друкарню: проф. Серґ. Шпойнаровский з Чернівців 5 зр., о. Кас. Куницкий, капелян войсков. з Станіслава, 5 зр., заступник прокуратора Волод. Михальский (по раз третий) 10 зр. — разом **642 зр. 23 кр.** — Сердечне спасибі!

Телеґрами „Буковини".

З дня 7-го мая 1896 року.

Відень. Описуючи величаве отворене будапештеньскої вистави, Vaterland підносить спокійний хід сего торжества, котре має безперечне значінє для монархії і династиї. З тої точки погляду осуджує остро виступи декотрих часописий против вистави, яко негідні правдивого християньского патріота. (Для поясненя мусимо додати, що вся славяньска і румуньско-угорска праса, кромі польскої, віднесла ся до вистави неприхильно, не задля єї значіня для цілої монархії, котре каждий австрийский патріот вміє оцінити, лише задля Мадярів, котрі гнетуть иньші народи в Угорщині. — Ред.)

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

За кожде слово платить ся 1 кр.

Важне для всїх!

Хто із Вп. Читателїв хоче що дешево набути або добре продати, най оголосить через нашу ґазету, то певно не пожалує.

Важне для громад! Одно буковиньске місто має дві великі огневі сикавки на продаж. Цїна дуже низька.

Всї прибори до робленя соломяних улїїв є на продаж. Цїна дуже низька.

Млин кінний з францускими камінями і з всїма найлїпшими приборами є в Чернївцях на продаж. Цїна дуже приступна.

Візок для одного коня з двома дишлями, плетеним кошем, мягким сидженем, ще мало уживаний, і шори є на продаж. Цїна дуже приступна.

Американьский будильник 1 зр. 65 кр., з календарем 2 зр. 5 кр.

Машина до шитя употреблена, але ще дуже добра, 25 зр. Можна і ратами сплачувати.

Зеґарок стїнний з вагою, що лише йде а не бє, 1 зр.; будильник 1 зр. 25 кр., а такий, що бє і будить, 1 зр. 90 кр.

Ножики кишенькові з 2-ма і 3-ма вістрями, 6 тузинїв (82 штук) 7 зр. 20 кр. Меньше як 6 тузинів не висилає ся.

Машина до плетеня пончїх і рукавиць, употреблена 25 зр. За помочію сеї машини можна денно 8 пар пончїх сплести і то о много красше, як руками.

Фортепян старий на продаж в Чернївцях. Цїна 30 зр.

Францускі зеґарки стїнні накручують ся раз на тиждень. Добрі для шкіл, читалень і т. д. 2 зр. 60 кр.

Цїни сих зеґарків суть фабричні для перепродажи. Меньше як тузин (12) не висилає ся.

За 7 зр. 20 кр. можна дістати ріжних річий: 12 ножів столових, 12 вилок, 12 ложок (британїя), 12 ложечок, 12 ножів кухонних, 6 ножів для хлїба, 6 ножиць сталевих, 6 ножиків кишенькових, 2 кохлї (британїя).

100 великих сьв. образів в красках з рускими підписами 5 зр. Близько 40 штук таких образів (кождий иньший) висилає фабрика на взір за 2 зр. Такі образи продають перепродавцї по 15 до 20 кр.

Про сї оголошеня (1—13) дає близші відомости Адмінїстрация „Добрих Рад“ в Рогізнї п. п. Садаґура.

На кожде замовлене треба прислати почтову марку за 5 кр.

Виданя „Буковини“.

Перші Зорі, оповідане Теодота Галїпа, сторін 110, вісїмки, цїна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волї. Оповідане О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, цїна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ обі книжки коштують лише 30 кр. разом з пересилкою.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$
до Львова								
З Відня, Кракова . . .	1^{30}	$5^{\underline{10}}$		$6^{\underline{55}}$	$9^{\underline{30}}$	9^{55}		
З Букарешту, Сучави, Чернївцїв, Станїславова .	$9^{\underline{55}}$	.	.	$6^{\underline{13}}$	7^{28}	$2^{\underline{01}}$		
З Підволочиск	2^{30}	$10^{\underline{05}}$	.	8^{05}	5^{10}	.		
З „ на Підзамче	2^{18}	$9^{\underline{50}}$	.	7^{42}	4^{45}	.		
Зі Стрия.	.	.	.	$12^{\underline{10}}$	8	1^{50}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	5^{45}	.		
Зі Сколього і Стрия . .	.	.	.	$10^{\underline{10}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг) .	.	.	$8^{\underline{45}}$	.	.	.		

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівців								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}
зі Львова								
До Кракова і Відня . .		2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{40}}$	9^{55}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	2^{11}	6^{00}	.	9^{30}	$10^{\underline{45}}$		
„ „ з Підзамча .	.	2^{25}	6^{14}	.	9^{48}	$11^{\underline{12}}$		
„ Чернівцїв, Сучави, Яс, Букарешту	6^{10}	.	.	10^{25}	2^{45}	$10^{\underline{15}}$		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{22}}$	9^{35}	$7^{\underline{22}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{05}}$			
„ Сколього і Стрия . .	.	.	.	.	.	3^{05}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг) .	8^{40}	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернївцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернївцях під зарядом Осипа Бучканича.